

TBMM

(S. Sayısı: 514)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/763)

Not: Tasarı Başkanlıkça; esas olarak Dışişleri Komisyonuna; tali olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

21/10/2009

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1745/4225

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 8/9/2009 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Malumları olduğu üzere, Dışişleri Bakanlığı tarafından 1998 yılında “Latin Amerika’ya Açılım Stratejisi” uygulamaya konulmuştur. Söz konusu stratejinin temel hedefi; dış ilişkilerimizde Latin Amerika’ya yeni bir açılım sağlanması ve bölge ülkeleri ile siyasi, askeri ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesidir.

Bölgenin dünya ekonomisindeki artan önemi göz önüne alındığında, siyasi ilişkilerin yanısıra ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi gereği de ön plana çıkmıştır. Bu çerçevede, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından hazırlanan Latin Amerika Ülkeleri ile Ticaret ve Yatırım Geliştirme Stratejisi 2006 yılı başında tamamlanarak uygulamaya konulmuştur.

Söz konusu strateji ile amaçlanan, bölge ülkeleri ile ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve iş adamlarımıza uygun yatırım ve ticaret ortamı yaratılmasıdır. Bu amaçla ikili düzeyde anlaşmalar imzalanması suretiyle ilişkilerin yasal çerçevesinin tanımlanmasına öncelik verilmiş ve çeşitli ülkeler ile ticaret ve ekonomik işbirliği anlaşması imzalanması için girişimler yapılmıştır. Uruguay ile bir Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının imzalanması hususu da bu bağlamda değerlendirilmiştir.

Türkiye ile Uruguay arasında 30 Nisan 2009 tarihinde Montevideo’da imzalanmış olan söz konusu Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin çerçevesini oluşturan ilk metindir.

Uruguay ile 2000 yılında 9 milyon dolar olan ticaret hacmi, 2008 yılında yaklaşık 40,9 milyon dolara ulaşmıştır. Bu miktarın 14,5 milyon doları Uruguay’a ihracatımızı, 26,4 milyon doları ise bu ülkeden ithalatımızı oluşturmaktadır. İki ülke arasındaki ticaret hacmi artış eğilimi içerisinde olup, imzalanan Anlaşma ile ticaretin daha dengeli bir şekilde geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesine önemli katkı sağlayacağı düşünülen söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ticari, ekonomik, sınai ve teknik işbirliği için resmi bir Türk-Uruguay Karma Komisyonu kurulmasını, ticareti kolaylaştıracak önlemler alınmasını, ticari ve ekonomik işbirliğinde bulunan firma ve kuruluşlar arasında temasların teşvik edilmesini ve iki ülke firmalarının her iki ülkede gerçekleştirilen uluslararası ticaret fuarlarına, sergilere ve diğer tanıtım faaliyetlerine katılımlarının desteklenmesini öngörmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

8 Haziran 2010

Esas No.: 1/763

Karar No.: 54

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21/10/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 26/10/2009 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 27/5/2010 tarihli 11 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile iki ülke arasındaki ticari, ekonomik, sınai ve teknik işbirliği için resmi bir Türk-Uruguay Karma Komisyonu kurulması, ticareti kolaylaştıracak önlemler alınması, ticari, ve ekonomik işbirliğinde bulunan firma ve kuruluşlar arasında temasların teşvik edilmesi ve iki ülke firmalarının her iki ülkede gerçekleştirilen uluslararası ticaret fuarlarına, sergilere ve diğer tanıtım faaliyetlerine katılımlarının desteklenmesi öngörülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Anlaşmanın, Ülkemizin Latin Amerika'ya açılım stratejisinin uygulanması çerçevesinde bir adım olduğu,

- 30 Haziran 2009 tarihinde imzalanan anlaşmanın iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin çerçevesini oluşturan ilk anlaşma özelliği taşıdığı,

- 2009 yılı itibariyle Türkiye ile Uruguay arasında 40 milyon Dolar civarında bir dış ticaret hacminin bulunduğu ve bu rakamın yaklaşık 10 milyon Dolarını Türkiye'den Uruguay'a yapılan ihracatın oluşturduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Kütahya Milletvekili Hüseyin Tuğcu ve Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan'ın Komisyon raporu üzerine özel sözcü olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>
Eskişehir	Karabük	Bolu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Tunca Toskay</i>	<i>Canan Kalsın</i>
Manisa	Antalya	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Abdurrezzak Erten</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>
İzmir	Kırşehir	Kütahya

(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

Üye	Üye
<i>Metin Ergun</i>	<i>Necip Taylan</i>
Muğla	Tekirdağ

(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE URUGUAY DOĞU CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ,
EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 30 Nisan 2009 tarihinde Montevideo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı V.

H. Yazıcı

Millî Savunma Bakanı V.

B. Atalay

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı V.

M. Aydın

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE URUGUAY DOĞU CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ,
EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE URUGUAY DOĞU CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ, EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümetleri (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacaklardır), iki ülke arasındaki ticari ilişkileri eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde teşvik etmek ve güçlendirmek arzusu ve ekonomik, sınai ve teknik alanlarda karşılıklı olarak avantajlı işbirliğini gerçekleştirme kararlılığı ile, aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır;

MADDE I

Akit Taraflar, ekonomilerinin gelişimine ve refahlarına katkı sağlayacak şekilde, iki ülke arasındaki karşılıklı ticari ilişkileri geliştirmek ve çeşitlendirmek ve ekonomik, sınai ve teknik işbirliğini teşvik etmek için tüm uygun önlemleri alacaktır.

MADDE II

İki ülke arasındaki ekonomik ve teknik işbirliği, genelde, ticaret, bankacılık ve finans, sanayi, ulaşım ve iletişim, tarım, balıkçılık, enerji ve turizm ile birlikte Akit Taraflar arasında üzerinde mutabakat sağlanacak diğer alanları kapsayacaktır.

MADDE III

İşbu Anlaşma çerçevesinde, ekonomik, sınai ve teknik işbirliği ile ilgili, üzerinde mutabık kalınmış projelerin uygulaması, iki ülkenin ilgili kuruluşları, kurumları ve kamu enstitüleri arasında imzalanacak sözleşme veya düzenlemeler temelinde gerçekleştirilecektir. Bu sözleşme veya düzenlemeler Akit Tarafların yetkili makamlarının onayını gerektirebilir.

MADDE IV

İki ülke arasındaki mal ve hizmet ticaretine yönelik tüm ödeme ve ücretlendirmeler, Akit Taraflarca karşılıklı olarak kabul edilen konvertibl paralar ile kambiyo mevzuatlarına uygun olarak gerçekleştirilecektir.

MADDE V

Akit Taraflar, şirket ve kuruluşlarını, ülkelerinde gerçekleşen uluslararası ticaret fuarlarına, sergilere ve diğer tanıtım faaliyetlerine katılmaları hususunda teşvik edecek ve ticaret heyetleri ve şirket temsilcilerinin değişimini özendirmek için gayret edeceklerdir.

MADDE VI

Akit taraflar, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik, sınai ve teknik işbirliği için resmi seviyede bir Uruguay-Türk Karma Komisyonu kurmayı kararlaştırmıştır.

Karma Komisyon işbu Anlaşmanın başarılı bir şekilde uygulanması için gerekli önlemleri alacak ve ekonomik, sınai ve teknik işbirliği için yeni alanlar belirlemek amacıyla araştırma yapacaktır.

Karma Komisyon, gerekli görüldüğü takdirde, alt-komiteler kurabilir ve uzman ve danışmanları Komisyon toplantılarına katılmaya davet edebilir.

Karma Komisyon, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, sırasıyla Uruguay ve Türkiye’de toplanır.

MADDE VII

İşbu Anlaşma çerçevesinde Akit Taraflar arasındaki işbirliği, her iki ülkede yürürlükte bulunan kanun, tüzük ve düzenlemelere uygun olarak yürütülecek ve uluslararası yükümlülükleriyle uyumlu olacaktır.

MADDE VIII

İşbu Anlaşma, Akit Taraflardan her birinin mevzuatına uygun şekilde, onay belgelerinin teatisinin gerçekleştiği tarihte yürürlüğe girer.

İşbu Anlaşma üç yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve daha sonra geçerlilik süresinin bitiminden üç ay önce Akit Taraflardan biri yazılı fesih ihbarında bulunmadığı takdirde, geçerlilik süresi kendiliğinden birer yıllık dönemler itibarıyla uzatılmış olacaktır.

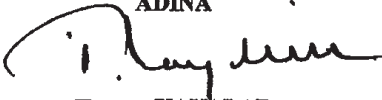
MADDE IX

İşbu Anlaşmanın sona erdirilmesi durumunda, hükümleri, geçerli olduğu dönem sırasında imzalanan ticari anlaşmalar ve iş sözleşmelerinin yerine getirilmemiş tüm yükümlülüklerine uygulanmaya devam eder.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda yer alan imza sahipleri, usulüne uygun olarak Hükümetlerince yetkili kılınarak, işbu Anlaşma’yı imzalamışlardır.

Montevideo’da, 30 Nisan 2009 tarihinde, Türkçe, İspanyolca ve İngilizce, her biri eşit düzeyde geçerli, ikişer orijinal nüsha halinde yapılmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında farklılık bulunması halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Tuncer KAYALAR
Türkiye Cumhuriyeti
Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarı

URUGUAY DOĞU CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Dr. Gonzalo FERNÁNDEZ
Uruguay Doğu Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanı

